

REGLEMENT

Zero Waste Student Challenge 2019

Wat is het ?

Dagelijks komen we in contact met talrijke producten die we doorgaans maar éénmaal gebruiken. Een deel hiervan wordt gesorteerd en gerecycleerd, maar een groter deel komt terecht op een vuilnisbelt of erger nog in de oceaan of elders in de natuur. Dit brengt schade aan de mens en de planeet en zorgt bovendien voor een enorme verspilling van grote hoeveelheden kostbare grondstoffen en energie. Dat kan beter, toch?

De eerste editie van de Zero Waste Student Challenge, georganiseerd door de Stichting voor Toekomstige Generaties, roept studenten op om actie te ondernemen om de enorme hoeveelheid wegwerpproducten die we dagelijks produceren en gebruiken te reduceren. Ben jij student en ontwikkel(de) je reeds een Zero Waste initiatief? Stel je dan kandidaat voor de Zero Waste Student Challenge!

Enkele voorbeelden van mogelijke initiatieven:

- Het ontwerpen van herbruikbare alternatieve producten (herbruikbare bekers, tampons, fastfoodverpakking, ...);
- Het verbeteren van bestaande materialen- en producten om het gebruik van grondstoffen en energie te reduceren;
- Het verbeteren van bestaande en ontwikkelen van nieuwe processen voor het hergebruik van afval (circulaire economie, ...);
- Het uitwerken van nieuwe diensten en businessmodellen (drankfonteintjes, afwasdiensten herbruikbare bekers, systemen die het gebruik van eigen herbruikbaar verpakkingsmateriaal stimuleren, ...);
- Het ontwerpen van alternatieve oplossingen voor het vermijden van verpakkingsmateriaal (Zero Waste winkels, ...);
- Het aanspreken van belangrijke actoren op hun verantwoordelijkheid (supermarkten, fastfoodproducenten, drankproducenten, ...);
- Het uitwerken van een (sensibiliserings-)campagnes (Zero Waste actie, campagne rond de schadelijke impact van microplastics, ...).

Een initiatief van

Met de steun van

Voor wie?

De Zero Waste Student Challenge richt zich op studenten in het Belgische hoger onderwijs, ongeacht studierichting of -jaar, die in groep of individueel, in het kader van hun studies of een studentenactiviteit, een initiatief opzetten dat bijdraagt aan de reductie van wegwerpproducten.

Prijzen?

Studenten met een uitstekend initiatief maken kans om geselecteerd te worden als één van de winnaars van de Zero Waste Student Challenge en kunnen mogelijk een geldprijs van €500 tot €5000 ontvangen (in functie van de draagwijdte van het initiatief). Bijzondere initiatieven die reeds afgerond zijn en geen verdere financiële uitgaven vereisen, maken eveneens kans om geselecteerd te worden en zullen worden ondersteund met een communicatie- en valorisatiecampagne, maar ontvangen geen geldprijs.

Welke criteria?

Ontvankelijkheidscriteria

- De drager van het initiatief is een groep studenten of een individuele student inschreven aan een Belgische universiteit of hogeschool. Het ingediende initiatief dient gekaderd te zijn in een opleiding of een studentenactiviteit. Een studentenactiviteit omvat alle activiteiten van studentenverenigingen, -kringen, -groepen, alsook activiteiten van formele universiteitsstructuren waarin studenten sterk vertegenwoordigd zijn, en activiteiten van informele studentengroepen of individuele studenten (die zij aanvaatten als student, en dus niet als bestuurder of lid van een sport-, jeugd- of andere vrijetijdsvereniging).
- Het initiatief draagt bij aan de reductie van wegwerpproducten. Initiatieven die gericht zijn op de verwerking van organisch afval kaderen niet binnen deze oproep (bijvoorbeeld het composteren van voedingsresten, het gebruik van bijproducten uit de voedingsindustrie voor de productie van voedingswaren), tenzij het organisch afval gebruikt wordt voor de productie van organische alternatieven voor single use products (bijvoorbeeld het gebruik van organisch afval voor het produceren van duurzame verpakkingsmiddelen).
- Het initiatief houdt een eerste concrete verwezenlijking in, zoals bijvoorbeeld een prototype, concrete oplossingen, een (reeks) actie(s), een onderzoek dat pijnpunten en oplossingen aanwijst, een campagne gericht op het reduceren van wegwerpproducten, ...
- Het project heeft een weerslag in België.
- Het project wordt uitgevoerd tussen januari 2018 en februari 2019 (Het project kan, maar hoeft nog niet beëindigd te zijn op de datum van het indienen van de kandidatuur).
- Het kandidaatsdossier is correct en volledig ingevuld en per mail verzonden naar zerowaste@stg.be

Selectiecriteria

- De (actuele) **impact** van het initiatief op de reductie van wegwerpproducten. Daarbij wordt gekeken naar de draagwijdte van het initiatief (geografische zone, aantal personen). Maar ook op welke strategie(ën) van afvalvermindering het initiatief zich baseert: *Refuse, Reduce, Reuse* en *Recycle*, of in welke levenscyclusfase er wordt ingegrepen (*ontwerp, productie, distributie*,

consumptie, end-of-life) (zie hieronder). Hoe vroeger in de levenscyclus wordt ingegrepen, hoe groter de potentiële impact.

- De **potentiële impact** van het initiatief. Dit betreft de schaalbaarheid en de duurzaamheid van het initiatief. In welke mate is er sprake van een langetermijnvisie waarbij het initiatief mogelijk verder kan worden uitgewerkt (ten einde een grotere impact en/of draagwijdte te bereiken) en/of elders kan worden geïmplementeerd.
- De manier waarop het **prijzengeld ingezet** zal worden: door wie wordt het geld ontvangen, hoe wordt het geld geïnvesteerd, zijn er plannen om het initiatief op te schalen, eventueel relevante opleidingen te volgen... Indien het initiatief geen financiering vereist omdat er geen vervolg wordt gegeven aan het initiatief en er geen open kosten meer zijn, dan is dit criterium niet van toepassing.
- **Een 360°-visie: een bonuscriterium.** Streeft het initiatief naar een 360°-visie waarbij het aandacht heeft voor de vier dimensies van duurzame ontwikkeling; *Planet* (milieu-impact), *People* (impact op sociaal welzijn en sociale rechtvaardigheid), *Participation* (bestuur en participatie van stakeholders) en *Prosperity* (economische impact)? Dan heeft het een streepje voor!

Strategieën voor afvalvermindering en levenscyclusfases

Hoe kunnen we het gebruik van wegwerpproducten terugdringen? De mogelijke strategieën kunnen samengevat worden met behulp van 4R'en: *refuse, reduce, reuse* en *recycle*. Bij de eerste stap (*refuse*) gaat het om het bannen en vermijden van producten, zoals het verbod van de EU op de 10 meest vervuilende single-use plastics. Een tweede stap omvat het reduceren (*reduce*) van bepaalde producten, bijvoorbeeld door het vermijden van overbodige verpakkingen. Bij de derde stap (*reuse*) zorgen we ervoor dat producten hergebruikt worden en streven we zo naar de ontwikkeling van een circulaire economie. Door het vermijden van wegwerpproducten én het hergebruiken van producten, zorgt een circulaire economie ervoor dat niet enkel afval wordt gereduceerd, maar vooral ook dat kostbare grondstoffen en energie worden bespaard. Een veel gehanteerde strategie, de laatste stap, omvat recyclage (*recycle*). Recyclage vormt echter niet altijd de meest duurzame oplossing, aangezien het recycleren van materialen doorgaans veel energie vergt en dit bovendien vaak gepaard gaat met een verlies aan kwaliteit (een mechanisme dat *downcycling* wordt genoemd). Een ware afvalrevolutie, waarbij gestreefd wordt naar een grootschalige reductie van wegwerpproducten, vraagt dus vooral om een focus op het vermijden van wegwerpproducten en afval (*refuse, reduce*) en het hergebruiken (*reuse*) van producten en materialen.

Om deze strategieën te concretiseren, is het interessant na te denken over de levenscyclusfases van een product waarop we ingrijpen: het *ontwerp*, de *productie*, de *distributie*, de *consumptie* en het *afdanken/verwerken (end-of-life)* van een product.